

Elering AS

**ELEKTRIENERGIA BILANSITEENUSE HINNA ARVUTAMISE
ÜHTNE METOODIKA**

1. Mõisted

- 1.1. Aruandeperiood – üks kalendrikuu.
- 1.2. Bilansienergia - elektrienergia, mida bilansi hoidmise eesmärgil ostab ja müüb süsteemihaldur bilansihalduriga sõlmitud bilansilepingu alusel.
- 1.3. Bilansienergia hind – hind, mis on kas positiivne, null või negatiivne ning mis arvutatakse iga selgitusperioodi ja suuna kohta. Mõlema suuna kohta kohaldatakse ühte ja sama bilansienergia hinda.
- 1.4. Bilansihaldur – isik, kes on sõlminud süsteemihalduriga bilansilepingu.
- 1.5. Bilansiteenuse administratiivkulu - bilansiteenuse osutamisega seotud süsteemihalduri põhjendatud administratiivkulu, mida süsteemihaldur rakendab bilansihaldurile.
- 1.6. Bilansiteenuse kogumaksumus - on summa, mis saadakse bilansienergia hinna ja bilansiteenuse administratiivkulu tasu summamana.
- 1.7. Eabilanss – bilansihalduri jaoks arvutatud energiakogus, mis väljendub iga bilansiselgitusperioodi lõikes erinevust mõõdetud tarne, määratud tarne ja reguleerimisenergia tarne vahel.
- 1.8. Selgitusperiood – täistund, mille kohta eabilanss on arvutatud vastavalt bilansiselgituse esitamise ajatsoonile.
- 1.9. Süsteemiväline avatud tarne – rahaline arveldusmehhanism piiriülese turuosalisega, kes osutab süsteemihaldurile avatud tarne teenust katmaks Baltikumi piiriülest saldeerimata eabilanssi selgitusperioodil.

2. Bilansiteenuse hinna arvutamise ühtne metoodika

- 2.1. “Bilansiteenuse hinna arvutamise ühtne metoodika” on koostatud ELTS § 53 lg 6 alusel, kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ ning vastavalt Komisjoni Määruse (EL) 2017/2195.
- 2.2. Süsteemihaldur peab eristama oma raamatupidamises bilansiteenuse müügi ja ostuga seotud kulud ja tulud.
- 2.3. Süsteemihaldur kujundab bilansiteenuse hinna selliselt, mis võimaldab katta:
 - 2.3.1. reguleerimisvõimsuse ja-energia ostuks tehtud põhjendatud kulutused;
 - 2.3.2. süsteemivälise avatud tarne ostuks tehtud põhjendatud kulutused;
 - 2.3.3. bilansienergia ostuks bilansihaldurilt tehtud põhjendatud kulutused;
 - 2.3.4. bilansiteenuse osutamisega kaasnevad põhjendatud administratiivkulud.
- 2.4. Süsteemihaldur lähtub bilansienergia hinnametoodika rakendamisel järgmistest põhimõtetest:
 - 2.4.1. Süsteemihaldur ei tohi majandusaastal bilansiteenuse osutamisel teenida majanduslikku kasu ega kanda kahju;
 - 2.4.2. Bilansienergia hind selgitusperioodi kohta ei sisalda bilansiteenuse administratiivkulu tariifi bilansihaldurile;
 - 2.4.3. Süsteemihaldur arvutab bilansienergia hinna igaks selgitusperioodiks mõlema suuna kohta.
- 2.5. Kui bilansi selgitamise tulemusena on bilansihalduri eabilansi kogus mistahes selgitusperioodil mistahes põhjusel, sh vea või puuduste tõttu bilansihalduri poolt esitatud andmetes oma piirkonna planeeritavate tarnete kohta, negatiivne, siis loetakse, et süsteemihaldur on sellel selgitusperioodil müünud bilansihaldurile bilansienergiat koguses, mis on vajalik bilansihalduri bilansi hoidmiseks sellel selgitusperioodil.
- 2.6. Kui bilansi selgitamise tulemusena on bilansihalduri eabilansi kogus mistahes kauplemisperioodil mistahes põhjusel, sh vea või puuduste tõttu bilansihalduri poolt esitatud andmetes oma piirkonna planeeritavate tarnete kohta, positiivne, siis loetakse,

- et bilansihaldur on sellel selgitusperioodil müünud süsteemihaldurile bilansienergia koguses, mis on vajalik bilansihalduri bilansi hoidmiseks sellel selgitusperioodil.
- 2.7. Süsteemihaldur peab pidama arvestust bilansienergia hinna kujunemise kohta ning avaldab veebilehel bilansienergia hinna ja bilansiteenuse administratiivkulu tariifi andmed.
 - 2.8. Süsteemihaldur vastavalt ostab ja müüb süsteemi tasakaalu tagamiseks reguleerimisteenust tehnilis-majanduslikult soodsamalt pakkujalt, tagades sealjuures turuosaliste võrdse kohtlemise.
 - 2.9. Süsteemihaldur rakendab bilansiteenuse osutamiseks tehtud administratiivkulutused järgmisi põhimõtteid arvestades:
 - 2.9.1. Süsteemihaldur prognoosib bilansiteenuse administratiivkulu majandusaasta põhiselt.
 - 2.9.2. Bilansiteenuse administratiivkulu katteks rakendab süsteemihaldur eabilansi tariifi ning bilansipiirkonna tootmise ja tarbimise tariifi.
 - 2.9.2.1. Eabilansi tariifi aluseks oleva kulukomponendi arvestab süsteemihaldur kogu bilansiteenuse infotehnoloogiliste ja tööjõukulude summast 50% määras. Eabilansi tariif bilansihalduritele (€/MWh) arvutatakse vastava summa (€) jagamisega bilansihaldurite ja süsteemihalduri bilansipiirkonnas summaarse eabilansi kogusega (MWh) viimase 12 kalendrikuu selgitusandmete alusel;
 - 2.9.2.2. Bilansipiirkonnas tootmise ja tarbimise tariifi osakaal moodustab kogu ülejäänud summaarsest administratiivkulu kogusummast ning see arvutatakse vastava summa (€) jagamisega prognoositud tootmise ja tarbimisega (MWh) bilansipiirkondades, sh võrgukaod;
 - 2.9.2.3. Eabilansi tariif (€/MWh) bilansihaldurile rakendatakse igal selgitusperioodil bilansihalduri absoluutväärtuses eabilansi kogusele;
 - 2.9.2.4. Bilansipiirkonnas tootmise ja tarbimise tariif (€/MWh) rakendatakse aruandekuu lõikes bilansihalduri bilansipiirkonna summeeritud tootmisele ja tarbimisele, mis selgitatakse bilansimõõtepunktide mõõteandmete alusel kWh täpsusega (sh võrgukaod).
 - 2.9.2.5. Süsteemihalduri bilansipiirkond sisaldab ülekandevõrgu kadude ja Kiisa avariireservelektrijaama koondportfelli, mille eabilanss ning tootmise ja tarbimise osakaal on võetud arvesse punktide 2.9.2.1 ja 2.9.2.2. alusel vastavate tariifide arvutamisel.
 - 2.9.3. Süsteemihaldur avaldab punkti 2.9.2. alusel välja arvutatud administratiivkulu tariifid oma veebilehel ühikuga €/MWh tähtajaga hiljemalt neli (4) kuud enne tariifi rakendamise aruandeperioodi.
 - 2.9.4. Bilansiteenuse kogumaksumus kajastub bilansihalduri bilansiaruandes eraldi bilansienergia hinna (€/MWh) ja punktis 2.9.2.3 ja 2.9.2.4 toodud administratiivkulu komponentide (€/MWh) kogumaksumusena (€).
 - 2.10. Süsteemihaldur peab arvestust bilansiteenuse administratiivkulude koostamise kohta seadusandluses toodud põhimõtteid järgides ning vajaduse korral esitama vastavad andmed Konkurentsiametile viimase poolt nõutud formaadi alusel.